

DZIENNIK SUWAŃSKI

Redakcja i Administracja: ul. Kościuszki 61

SUWAŃKI

TELEFON Nr 68

RACHUNEK CZEKOWY A K O M 63677

Pruskie marzenia o Śląsku w przedwojennych granicach

"Pierwszy etap" przygotowuje sejm pruski

BERLIN, 3.7. — Tel. wł. — W sejmie pruskim odbyła się debata w sprawie podziału Śląska na dwie części: Górny Śląsk i Dolny Śląsk. Referent ustawy poseł Hermann oświadczył, że nowy podział ma donosić o znaczeniu dla rządu.

Rząd pruski chce utworzyć ze Śląska jednostkę autonomiczną.

Frank spada gwałtownie z godziny na godzinę

PARYŻ, 3.7. Dzisiaj zaznaczyła się nowa gwałtowna zwyżka przyszłych dewiz zagranicznych

Jednocześnie wobec zniżki kursu franka, zwyżkowały wszystkie papiery, zwłaszcza akcje przemysłowe i transportowe towarzystw francuskich. (AW).

Marszałek Piłsudski będzie pracował w Belwederze

Przeniesienie gabinetu ministra spraw wojskowych

WARSZAWA, 3. VII.

Opustoszały pałac Belwederki oczekuje Marszałka Piłsudskiego, który przeniósł się tam wraz ze swym gabinetem ministerialnym.

Dotychczasowy lokal przy ul. Królewskiej okazał się absolutnie za ciasny.

W Belwederze Marszałek Piłsudski zamieszka bez rodziny, która pozostaje w Sulejówce.

Wczoraj w związku z reorganizacją ministerstwa spraw wojskowych, Marszałek Piłsudski

Nowy prymas Polski przybywa do Krakowa na uroczystości zakonu OO. Franciszkanów

Z Krakowa telefonują: Z okazji uroczystości franciszkańskich zjeżdżają tu liczne rzesze patników, zwłaszcza z Górnego Śląska i b. Kongresówki. Wczoraj rano przybył do Krakowa prymas Polski ks. biskup Hlond. Dotąd przybyło 7 tys. patników.

Z Berlina do Polski przeniesło się tow. Huty Królewskiej i Laury o kapitale 50 milionów w złocie

KATOWICE 3.7. Jedno z największych przedsiębiorstw „Gór-

nośląskie Zjednoczone Huty Królewskiej i Laury" — przeniosły swoją siedzibę z Berlina do Polski. Długoletnie starania o nową siedzibę tego towarzystwa za stały tem samem ukończono. Kapitał zakładowy towarzystwa wynosi 50 milionów złotych w złocie.

Na czele rady nadzorczej stanął Alfred hr. Potocki z Łańcuta. Z grupy kapitału zagranicznego wszedł do rady Zygmunt Bosel, prezydent Union-Banku w Wiedniu.

Prezesem zarządu został b. minister przem. i handlu, inż. Kiedroń.

Sejm zapowiada obrady nad konstytucją na drugą połowę lipca

Marszałek Rataj zabiega między stronnictwami,

aby trudne zadanie rozwiązać zrećnie w interesie Sejmu i parlamentaryzmu polskiego

WARSZAWA, 3. VII.

Konwent senjorów Sejmu wyznaczył wczoraj komisji konstytucyjnej

czas do 14 b. m. dla załatwienia się z projektami zmiany konstytucji. Następny tydzień jest przeznaczony na drugie i trzecie czytanie projektu

rewizji w pełnej Izbie. Około 20 b. m. Sejm winien zakończyć obrady nad zmianą konstytucji.

Program nakreślony da się tylko wtedy urzeczywistnić, jeżeli komisja, a potem Izba odstąpi od zamiarów jakiejś generalnej rewizji ustawy konstytucyjnej. Wiadomo przecież, że

Zw. lud.-nar., Chrz. dem. i grupa Dubanowicza

pownosiły do łaski marszałkowskiej ogromne opracowania zmian konstytucji, któreby wymagały znacznie więcej czasu, niż trzy tygodnie. Tylko klub „Piasta” w projekcie opracowanym przez d-ra Kiernika ograniczył ze swej strony zmiany zamierzone do minimum.

Z uwagi, że rozprawa nad rewizją konstytucji mogłaby przybrać

rozmiary niepożądane, p. marszałek Rataj odbył wczoraj konferencję z przedstawicielami tych stronnictw, które wniosły własne projekty zmiany konstytucji. Rozmowa miała na celu

srowadzenie powodzi wniosków rewizyjnych do pewnego wspólnego wykładnika, któryby miał widoki uzyskania potrzebnej większości dwóch trzecich. Pierwsza rozmowa pozostała

bez wyniku i będzie kontynuowana w poniedziałek także z przedstawicielami innych stronnictw.

W interesie Sejmu i parlamentaryzmu leży, aby zagadnienie umiano rozwiązać zrećnie.

Inspekcja granic wschodnich Polski

Marszałek Piłsudski i gen. Minkiewicz lustrują Korpus Ochrony Pogranicza

WARSZAWA, 3. VII.

P. Marszałek Piłsudski w czasie ostatniej swej podróży sprawdził osobiście odcinek graniczny Druskiénik w towarzystwie b. szefa sztabu K. O. P. pułk. Ulrycha.

P. Marszałek był z rezultatów inspekcji bardzo zadowolony.

Od kilkunastu dni kontroluje całą granicę litewską gen. Minkiewicz, dowódca K. O. P. Jest to początek szczegółowej inspekcji naszych granic wschodnich.

Do jesieni czekać muszą

eks - królowie na odszkodowania

BERLIN 3.7. — Tel. wł. — Obrady parlamentu nad projektem ustawy o odszkodowaniach dla byłych dynastji zostały odroczone do jesieni.

Jednocześnie Reichstag większością dwu trzecich głosów uchwalił przedłużyć do 31-go grudnia moc ustawy, zawieszającej procesy między dynastjami a rządem.

Abd-el-Krim wyjeżdża na zesłanie

PARYŻ, 3.7. Abd-el-Krim w dniu dzisiejszym będzie wysłany na Madagaskar.

Dawna jego swiata pozostanie w Maroku pod ścisłym nadzorem.

Katastrofa lotnicza w Czechach

Pięciu pasażerów zabitych

PRAGA 3.7. Pod wsią Rozwadów w zachodnich Czechach spadł pasażerski aeroplan towarzystwa Franco - Roumain. Pięć osób zostało zabitych, jedna jest ciężko ranna. Dotychczas nie udało się stwierdzić nazwisk ofiar. Aeroplan ten wyleciał dzisiaj rano z Norymbereji i oczekiwany był w Pradze około południa.

Wśród zabitych znajduje się nowoposłubione małżeństwo amerykańskie, odbywające podróż posłubną po Europie.

GIEŁDA

WARSZAWA, 3. VII.

Dziś, w sobotę, giełda oficjalnie nieczynna.

Na czarnej zaś giełdzie w dalszym ciągu silna tendencja zwyżkowa dla złotego. Dolary w olbrzymim żądaniu po 9.12. Akcje w dużym poszukiwaniu.

Święto Ameryki - to święto Pracy i Wolności

Dziś cały świat święcić będzie 150 rocznicę niepodległości Stanów Zjednoczonych.

Z pośród wszystkich demokracji europejskich Polska jedna z pierwszych pospiesza z wyrazami hołdu dla swej siostrzycy zamorskiej.

W dniu dzisiejszym Ameryka

i Polska rozpamiętywać będą te same bohaterskie postacie, te same hasła i ideały, jakie winny przyświecać wszystkim demokratycznym świata.

Wielki dzwon wolności, zawieszony obecnie w Filadelfji, gdzie została ogłoszona słynna Deklaracja Niepodległości — będzie dziś

głosł przedewszystkiem nieśmiertelne nazwiska Washingtona i Kościuszki — tych najwspanialszych pionierów ideałów demokratycznych.

Niemniej wielką postać Woodrowa Wilsona, Wielkiego Orodownika niepodległości Polski stanowiąc będzie dziś uroczysty

symbol komunji duchowej między Polską a Stanami Zjednoczonymi.

Gigantyczna postać wolności strzegąca wrót do Nowego Jorku rzuci dziś wszystkim demokratom świata wspólne, ogólne - ludzkie wezwanie: Pracujmy i miłujmy wolność!

Misja profesora Kemmerera Przybył do Warszawy

WARSZAWA, 3. VII.

Znakomity znawca spraw finansowych,

prof. Edwin Kemmerer przybył dziś wieczorem do Warszawy, zaproszony przez Rząd polski.

Wybitnemu uczoneму towarzyszy grono rzeczoznawców amerykańskich w dziedzinie skarbowości.

Pobyt misji prof. Kemmerera w Polsce potrwa 2 tygodnie.

Łącznikiem między prof. Kemmererem a ministerstwem skarbu będzie dr. Taube.

Przyjazd prof. Kemmerera do Polski wywołał w Stanach Zjednoczonych wielkie zainteresowanie. Dowodem tego jest wydelegowanie do Polski przez największy dziennik nowojorski „New York Times” specjalnego wysłannika, który informować ma swych czytelników o przebiegu prac prof. Kemmerera w Polsce.

Strajk kelnerów i kucharzy w Zakopanem Restauracje unieruchomione

ZAKOPANE, 3. 8. — Wybuchł tu strajk kelnerów i kucharzy na tle odrzucenia umowy, w której właściciele kawiarni i restauracji proponowali, aby procent kelnerski dopisywany był osobno do rachunków.

Na miejsce strajkujących przybyli wezwani pracownicy gastrozomiczni ze Śląska, lecz po porozumieniu się z miejscowym związkim kelnerów, powrócili do Katowic.

Kawiarnia Trzaski została zamknięta.

Z Krakowa przybył na inspektor pracy celem załatwienia zaręgu.

W 150 rocznicę Niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Dnia 4 lipca r. b. mijają sto pięćdziesiąt lat od chwili kiedy organizujące się Stany Ameryki Północnej ogłosiły swą wspaniałą Deklarację Wolności. Sto pięćdziesiąt lat upływa od pamiętnego momentu, gdy zgromadzony w Filadelfii Kongres ogłosił w dniu 4 lipca 1776 roku słynny „Akt Niepodległości”, zrzucenie jarzma obcego i stworzenie potężnej, imponującej dziś całemu światu, demokratycznej Republiki. Kongres w Filadelfii podpisując wówczas ten uroczysty akt, pozwał ten samemu formalnie stosunki między Anglią a jej wczesnymi koloniami północno-amerykańskimi.

W dniu 4 lipca Stany Zjednoczone Ameryki święcą jednak przede wszystkim chwilę, w której na gwiazdzistym sztandarze młodej Republiki zamalowały podobnie jak dwadzieścia lat później w Iranie zaszczytne hasła: Wolność. Równość i Sprawiedliwość. W historii dziejów cywilizacji odwróciła się wówczas jedna z najlepszych kart.

Spójrzmy teraz na chwilę w przeszłość. Rządy europejskie zagnęły uzyskać dla siebie te zdobycze cywilizacyjne dzięki z niesłychanym trudem i męczarni w walce z dziką przyrodą zdołali w krwawym poście wyteżonej pracy zdobyć koloniści amerykańscy. Ci jednakże żyli już pokochali wolność, aby mieli poddać się, bez przemocy. Trzynastce koloni nadatlantyckich związało się w spójny i zaprzęgnięło walkę o niepodległość Ameryki północnej. Na czele tego dziejowego ruchu stanął wielki patriota amerykański, pierwszy bohater narodowy, Jerzy Waszyngton.

Niezapomnianą rolę w walce o niepodległość ówczesnych Stanów Ameryki północnej odegrał również Benjamin Franklin, który do ustalenia narodowej amerykańskiej powierzył do rąk jego polityczny i dyplomatyczny talent. Dzięki niemu, w wyniku negocjacji z Francją, Stany Ameryki Północnej uzyskały niepodległość, a sam Franklin stał się jednym z wielkich polityków i dyplomatów tamtych czasów.

Wielki udział bohaterów woda wie narodu polskiego, nieśmiertelny Naczelnik Tadeusz Kościuszko i niezapomniany w dziejach Polski gen. Kazimierz Pułaski. Pierwszy budował forty wojenne i złożył na terenie amerykańskim Akademię Wojskową dla kształcenia oficerów, drugi zaś formując legiony piechoty i kawalerji, które ośmiem walecznością dokazywały zginąć śmiercią bohaterską za wolność Stanów Zjednoczonych.

To też Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski zdobyli sobie trwałą wdzięczność narodu amerykańskiego, który postać obu generałów polskich otoczył szczerym szacunkiem i aureolą legendy.

W rezultacie więc krwawych bojów i wycieńczonych wysiłków dyplomatycznych, Kongres w Filadelfii w dniu 4 lipca 1776 roku ogłosił słynny „Akt Niepodległości”, głoszący zrzucenie jarzma Wielkiej Brytanji i stworzenie samodzielnego państwa pod nazwą Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Dzisiaj po upływie lat stu pięćdziesięciu, widząc nlebywałą potęgę i ustawiczny rozwój Stanów Zjednoczonych, jesteśmy szczególnie dumni i szczęśliwi z tego, że mogliśmy młodemu narodowi, śmiało wyciągającemu mocne ręce do swobody dać to, co dla nas było najdroższe: naszych bohaterów, szczęśliwi jesteśmy również, że byliśmy w stanie skromną dolożyć cegiełkę do budowy wielkiego i niezapomnianego Jerzego Waszyngtona. Nie więc dziwnego, że z przeszłości dalekiej wyłoniła się wdzięczność narodu amerykańskiego do nas. Tą wdzięcznością powodowana wolna ziemia Waszyngtona serdecznie i gościnnie przyjmowała dziesiątki tysięcy rodaków naszych, którzy chroniąc się przed uciskiem rządów zabobnych w Ameryce znajdowali nowy dom i nową ojczyznę. Nowa ojczyzna zaś umiała uszanować ich ideały i dążenie do niepodległości, bo sama też o nie

podległość walczyła. Te kilka milionów Polaków pod opieką gwiazdzistego sztandaru znalazło nie tylko pełnię swobody i mądrego prawa, nie tylko duży zarobek, a nawet dobrobyt i majątek, ale przede wszystkim zdobyło w ciężkiej pracy o chleb codzienny odporność na przeciwnictwa, mocny hart ducha i szlachetność duszy, tęskniacej za daleką Ojczyzną.

A kiedy wybuchła wielka wojna światowa, byliśmy świadkami faktu, że z przesłanej krwi Puławskiego, z krwawego trudu Kościuszki, z muzułu milionowej rzeszy robotniczej polskiej w Ameryce wykwitła dla Polski plomienna zorza wolności. Z wysokości Waszyngtońskiego Kapitolu rozległ się głos Prezydenta Stanów Zjednoczonych, niezapomnianego w dziejach świata Wilsona, dyktujący warunki pokoju dla powaśnonionych ludów Europy. Jeden z tych 14 warunków prezydenta Wilsona przywrócił Polsce niepodległość i olbrzymie państwo, opierające się o brzegi Morza Bałtyckiego. Tak więc udział Ameryki w wielkiej wojnie przeżył jej wyniki na szale dziejowej Sprawiedliwości, dając Polsce to, co było jej marzeniem od półtora wieku hanbiacej niewoli.

Szlachetny naród amerykański i po wojnie jeszcze nie zaprzestał płacić zaciągnięty wobec nas dług wdzięczności. Ameryka m. i uratowała miliony dzieci polskich od głodu i dzisiaj jeszcze krzewi w naszym kraju zbawienne, akcje filantropijną tak, że z kolejni znowu jesteśmy dumni i z wdzięcznością do narodu, który całą Europę prześcignął w wspaniałym rozwoju.

W dniu święta narodowego Stanów Zjednoczonych, które zarzane w Polsce jest świętem wdzięczności dla Ameryki, całą naród polski jednoczy się w okrzyku: Stany Zjednoczone Ameryki niech żyją, niech rozwijają się dla dobra postępu i cywilizacji ludzkości.

Stany Zjednoczone obchodzą w dniu 4 lipca 150-letnią Rocznicę Zdobywania Niepodległości

W dniu tym przy Sztandarze Gwiazdzistym staje i Święta Wolność Ameryki sarwali z Jej najlepszymi Synami zścić będzie—Rzeczpospolita Polska.

Bowiem o tą Wolność Stanów Zjednoczonych przelewali swą krew przed 150 laty wielcy bohaterowie polskiego Narodu, a w czasach mroków niewoli naszej tyślice rzesz emigrantów polskich znajdowało nie tylko przytułek, chleb i dobrobyt w przybranej Ojczyźnie, lecz osiągnęli możność i prawo, pozostawania wiernymi synami tej Matce ziemi polskiej, z której ród swój wiedli.

A gdy wieher dziejowy rozpostarł skrzydła nad starym światem, niosąc pożogę wojny, tam z pod Gwiazdzistego Sztandaru, jako pierwszy postulat wszechświatowego pokoju, wyszło hasło—Wolności i Niepodległości Polski.

I w imię tego hasła amerykańscy żołnierze przelewali krew swą ofiarą na polach bitew w Europie, spłacając dług, który przed 150 laty, przez krew Pułaskich wsiąkla pod Sawannah w amerykańską ziemię i trud bojowy Kościuszki, u Konającej w przemocy wrogów zaciągnęli Rzeczpospolitej.

Więc w dniu 4 lipca w rocznicę zrzucenia jarzma niewoli przez Stany Zjednoczone, Polska cała a więc i Ziemia Suwalska, nierozdzielna częścią tej Polski tworząca, łączy się z serdeczną radością z uczuciem wolnych Amerykan—bo jako równi z równymi i wolni z wolnymi.

Bowiem i my przez długoletnią niewolę nauczyliśmy się więcej od innych narodów na świecie zścić—Świętą Wolność.

W dniu 4 lipca o godz. 10 rano w kościele parafjalnym 8-tego Aleksandra odprawione zostaną uroczyste modły, będące dziękczynieniem Najwyższemu za waszą wolność i naszą.

Komitet obchodu uroczystości 150-lecia Niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Uroczystości.
O godz. 10 Uroczyste nabożeństwo z udziałem władz i wojska.
Po nabożeństwie ks. Prłat Szczecnowicz wygłosi pramówienie okolicznościowe, po-czem odbędzie się defilada woj skowa.

Komora Celna w Suwałkach.

Dzisiaj wyjeżdża do Wilna i ewent. do Warszawy delegacja złożona z Prezydenta miasta p. Schmidta, p. Jastrzębskiego, przedstawiciela Banku Wileńskiego i p. Openhejma, przedstawiciela kupiectwa suwalskiego, celem wszczęcia starań o otwarcie Komory Celnej w Suwałkach.

Rowerem z Suwałk do Krakowa.

Podróż p. Kózki.
W sobotę o godz. 6-ej rano wyruszył rowerem z Suwałk do Krakowa p. Jan Kózka o wycieczce którego pisaliśmy szczegółowo w Nr-ze 113 „Dziennik”.
Co parę dni podawać będziemy szczegóły o przebiegu podróży.

Wieczór nauczycielstwa szkół powszechnych.

Ubiegły tydzień był rzeczą miłą, poposem szkół powszechnych mielskich i wiejskich Suwalszczyzny. Mieliśmy wystawę robót dziatwy szkolnej, święto pieśni, którego program w ciągu całego dnia wykonywały szkoły powszechne i na zakończenie wieczór artystyczny-literacki, zorganizowany przez nauczycielstwo szkół powszechnych. A więc popis i rewja i ucni i nauczycieli!

Kto nie pozował czasu i chciał—łatwo mógł przekonać się, czego uczą w szkołach powszechnych, do jakich wyników w pracy tej doszliśmy, no i jakich mamy nauczycieli i do czego możemy dojść.

Wystawę robót i święto pieśni omawialiśmy poprzednio kilka słów należało się i wieczorowi, który rzeczywiście był artystyczno-literackim.

Scenę z Nieboskiej komedji—rozmowa Hrabiego z Pan-kracym doskonale odegrali p. p. Wyrzykowski—Hrabia i Adamowski-Pankracy. Również dobrze wypadła melodeklamacja w wykonaniu pp Strzemeckiego i Dabulewicza. Piękna gra na skrzypcach p. Kordy-sza i chóry wypełniły resztę wieczoru, który pozostawił u nielicznie zebranych słuchaczy miłe i podniosłe wrażenie.

Niestety temi słuchaczami byli koledy i koleżanki wykonawców: społeczeństwo suwalskie było nieobecne i to nie tylko na omawianym wieczorze ale i na wystawie robót i na święcie pieśni: wystawę zwiędziały liczne wycieczki szkolne, a pieśni słuchali tylko uczniowie i uczennice ze szkół.

Prawie nikt poza nauczycielstwem i związanym z szkolnictwem osobami nie zainteresował się tym pierwszym kompletnym poposem szkół powszechnych...

POSZUKUJĘ POKOJU możliwość oddzielnym wejściem i całodziennym utrzymaniem przy rodzinie chrześcijańskiej, inteligentnej. Wiadomość: Hotel Europejski, № 4, M. Wojtowicza.

KUPIĘ dom murowany w dobrym stanie najlepiej przy ul. Kościuszki. Zgłoszenia pisemne do Banku Udzielawego.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Klientelę, że swoją PRACOWNIE, OBUWIA przenieśliem z ul. 3-go Maja 10 na ulicę Rynkową № 22 (róg Rynkowej i 3 Maja, dom Borowskiego) Przyjmuję wszelkie obstarunki po cenach najniższych Z poważaniem Józef Kukowski

Radosna szkoła.

Winną postępującego ciągnięcia przed siebie cywilizacji, odzyskała się od przyrody, a z wyjątkiem siebie sobie kasać strata, z takiego odzyskania wynika, chwytą się rąk, a nawet środków powrotu i zapojowania się z naturą.

A nadto, aby te metody zrozumieć, trzeba je koniecznie przeżyć.

gdy mimo „twardej szkoły” synkowie wracają z obozów, wając o kilka kilogramów więcej niż przy wyjeździe.

Organizacja obozu instruktorskiego polega na zebraniu odpowiednich kandydatów z posród drużynowych i wyrwanie ich z murów miast, oraz na zorganizowaniu kilku tygodniowego życia w lesie lub polu pod namiotami, dając w tym czasie wskazówki i wiadomości potrzebne do prowadzenia drużyny.

Dogodne warunki wychowania takich obozów rzucają się odrazu w oczy, gdy się zważy, iż dzień cały opanywany jest przez program zależny w szczególności od poszczególnych kierowników obozów.

Koronkowe sylwetki spokojnych soseł na tle jeziora zdają się jakimiś zaczarowanym światłem bajki, coś z opowiadań babuni o królestwie lasów, coś z marzeń o wielkich polowaniach królewskich w puszczech odwiecznych.

System zastępowy—(rywalizacja zastępów, nie jednostek) rozwija zdrową ambicję zapalczywą i bezcennymi są wprost rezultaty takich konkursów jak np. konkurs na zbiorowy dobry uczynek.

Zdrowe higieniczne życie pod opieką lekarza, zastosowanie wszystkich doświadczeń poprzednich obozów, daje wspaniałe wyniki fizyczne, które często mogą zauważyć rodzice,

Komenda Chorągwi War-

Preumerata miesięczna z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową zł 4 gr 80. Cena ogłoszeń, tylko na 4-iej stronie, 25 groszy za wiersz milimetrowy 1-o asfaltowy drobne 10 groszy za wyraz. Ogłoszenia fantazyjne o 80 procent drożej.

Redakcja czynna od 11-iej do 1-iej i od 4-iej do 6-iej. Telefon Redakcji i Administracji 88.